ma.“ Jüri kostis: „Auulik herra, meie juba wanaks ja tuimaks läinud peremeestest ei tohi seda kül mite enam loota; aga wõib olla, et nende lapsed tulewal päiwil mõnda asja paremal korral hakawad toimetama. Kui herra jutu pahaks ei pane, siis nimetan seda allikat, kust kõigesuurem wiga tuleb, mis paremat etewõtmist ärakeelab, ja mõnda hääd ei lase siginema minna.“ „Mis asi se on?“ küsis herra. „Sookülа kõrts“ kostis Jüri tõsise sõnaga. „Se on üks alpimise jut“ — ütles herra — „kõrtsi on igas kohas, meie maal nii häästi kui muial wõeral maadel, ega tohi seda ükski pahaks panna, kui mees oma suutäie wiina wõtab, pärast seda kui pääwa töö on lõpetanud.“ — „Kui lugu ika suutäie juure jääks ja sest mõedust kuskil üle ei astutaks, ega siis sest ial suuremat wiga ei tõuseks. Aga üks suutäiewõtja saab lustilises seltsis kaks, kolm ja rohkemgi wõtma.“ — „Seda juhtub aru korral, ehk need on enamist joodikud, kes seda teewad,“ ütles herra. — „Ärge pange pahaks, auus herra!“ rääkis Jüri pikemalt — „igal joodikul, kellest täna mitu rahwa naeruks saanud, oli ükskord ka aeg, kus ta enam ei wõtnud kui ühe pisukese topsikese, aga kuda aega mööda üks topsike teist kaswatates mehikese korteli pinnijaks ja wiimaks awalikuks lakkoeraks teinud: sest ei tea ükski meile selget otsust anda. Luba paganale korra sõrme otsakese, ta wõtab kohe sõrme, käe ja wiimaks mehe kõige kehaga oma küüsi.“ — „Armas Jüri,“ wastas herra — „sina ei wõta ise ial wiina suutäit, sellepärast näitab lugu sinu silmas palju mustem, kui se tõtelikult on. Ma arwan, üks inimene

wõib kõigel elu aeal oma wiinasuutäit wõtta ja siiski kasinaks jääda. Ehk, kas arwad seda paremaks, kui kõik inimesed wiina asemel õllega oma päid hakaksid täitma?“ — „Jumal hoidku!“ hüüdis Jüri. „Kes õlut niipalju lakuks, et sellega meele pääst ärakautaks, se oleks niisama laiduwäärt, kui üks wina-joodik. Aga esiteks ei ole õlut igas kohas ja igal aeal nii hõlpsast saada, kui wiina, ja teiseks ei ole mul mite seda kartust, et inimesed õllega joodikuks lähäksid, kui neil wiina ei oleks.“

Ma nimetasin seda jutu sellepärast, et se se ainuke tük oli, kus Konglamäe herra ja Jüri ühe asja pärast kahtewiisi mõtlesid, senni kui muidu nende mõted igakord ühte jookssiwad. Siiski teeksin ma auusa herrale wäga suurt ülekohut, kui kellegile seda mõtlemise meelewalda annaksin: kui oleks herra oma kukru kasu pärast wiina tarwitust tahtnud ülespidada. Asi tuli sest, et sel aeal weel kedagi targematest meestest seda kahju ei olnud pikemalt läbimõtelnud, ega teistele awalikult näitanud, mis wiin maailmas sünnitanud. Ja niikaua kui üks awalik asi igalpool otse kui üks harilik wiis rahwa keskel nähtawal, ei tule palju kellelgi meele, seda sügawamalt hakata läbikatsuma. Mitmel kaewul on mädanend raked, mis juba ammu oleks wõinud sisse langeda, kui kedagi kogemata oma jalga oleks peale toetanud; aga peremees arwab, kül seisab weel mõne aea. Nüüd ronib üks mõistmata laps mängides mädand rakete peale, langeb nendega tükis alla ja upub kaewu: siin ei ole enam kõheldes aega wiita, waid uued raked tehakse kaewule ümber